

Izvirna jezikovna različica te strani [bg](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

bolgarščina

Swipe to change

Pravosodni sistemi držav članic

Bolgarija

Na tej spletni strani so na voljo informacije o bolgarskem sodnem sistemu

Organizacija sodstva – sodni sistem

Sodno varstvo se v Bolgariji izvaja na treh stopnjah. Sodišča so državni organi, ki zagotavljajo sodno varstvo v civilnih, kazenskih in upravnih zadevah.

V Bolgariji so naslednja sodišča:

okrajna sodišča – 113,

okrožna sodišča – 28,

upravna sodišča – 28,

Specializirano kazensko sodišče – 1,

pritožbena sodišča – 5,

Specializirano pritožbeno kazensko sodišče – 1,

vojaška sodišča – 5,

Pritožbeno vojaško sodišče – 1,

Vrhovno kasacijsko sodišče – 1,

Vrhovno upravno sodišče – 1.

Upravljanje sodišč

Organizacijo in dejavnosti bolgarskih sodišč ureja Zakon o sodiščih, ki določa strukturo in načela delovanja sodnih organov ter ureja njihovo medsebojno sodelovanje in njihovo sodelovanje z zakonodajnimi in izvršilnimi organi.

Na podlagi Zakona o sodiščih, objavljenega v Uradnem listu št. 64/2007, je Vrhovni sodni svet najvišji upravni organ, ki je pristojen za upravljanje sodišč in zagotavljanje njihove neodvisnosti. Določa sestavo in organizacijo sodišč ter vodi njihove dejavnosti, ne da bi posegal v neodvisnost zadevnih organov.

Vrhovni sodni svet določa število sodnih okrajev ter sedeže okrajnih, okrožnih, upravnih in pritožbenih sodišč na podlagi predloga ministra za pravosodje in – kar zadeva vojaška sodišča – v sodelovanju z ministrom za obrambo.

Območja krajevne pristojnosti okrajnih, okrožnih, upravnih, vojaških in pritožbenih sodišč niso nujno prilagojena upravnim območjem v državi.

Vrste sodišč – kratek opis

Okrajna sodišča: okrajna sodišča so temeljna sodišča za obravnavo zadev na prvi stopnji. Zoper njihove odločbe je dovoljena pritožba pri pristojnem okrožnem sodišču.

Okrožna sodišča: okrožna sodišča delujejo kot sodišča prve in druge stopnje. Kot sodišča prve stopnje obravnavajo točno določeno vrsto zadev v zvezi z visokimi zneski ali velikim družbenim interesom. Kot sodišča druge (pritožbene stopnje) opravljajo sodno presojo odločb okrajnih sodišč.

Upravna sodišča: upravna sodišča so pristojna za obravnavanje vseh zadev v zvezi z izdajanjem, spreminjanjem, razveljavitvijo ali odpravo upravnih aktov; razglasitvijo sporazuma, ki ga ureja Zakonik o upravnem postopku, za ničnega; sodnim varstvom pred neupravičenimi ukrepi in opustitvijo dolžnega ravnanja upravnih organov; varstvom pred nezakonitim prisilnim izvrševanjem; dodeljevanjem odškodnine za škodo, ki je posledica nezakonitih aktov, ukrepov ali opustitev dolžnega ravnanja upravnih organov in uradnih oseb; dodeljevanjem nadomestila za škodo, ki je posledica prisilnega izvrševanja; razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti sodb, ki so jih izdala upravna sodišča, oziroma vrnitvijo posamezne zadeve v ponovno odločanje tem sodiščem; presojo, da upravni akt, ki ga ureja Zakonik o upravnem postopku, ni verodostojen.

Vsakdo lahko vloži tožbo za izdajo ugotovitvene odločbe glede obstoja ali neobstoja upravne pravice ali pravnega razmerja, če ima za to pravni interes in če ni na voljo nobeno drugo pravno sredstvo.

Zadeve obravnava upravno sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega ima sedež organ, ki je izdal izpodbijani upravni akt. Če je sedež takšnega organa v tujini, o zadevah odloča Mestno upravno sodišče v Sofiji.

Upravni akti, s katerimi se neposredno izvaja notranja, zunanja, obrambna ali varnostna politika, niso predmet sodne presoje, razen če zakonodaja drugače določa.

Druga specializirana sodišča

Vojaška sodišča kot sodišča prve stopnje obravnavajo kazenske zadeve v zvezi s kaznivimi dejanji, ki so jih pri opravljanju svojih dolžnosti ali v zvezi z njim domnevno storili generali, častniki, podčastniki ter vojaški uslužbenci v bolgarski vojski, civilno osebje Ministrstva za obrambo in drugih ministrstev in agencij v okviru struktur, ki odgovarjajo Ministrstvu za obrambo, civilno osebje Agencije za nacionalno varnost in Nacionalne obveščevalne službe. Za obravnavo takšnih zadev na drugi stopnji je pristojno Pritožbeno vojaško sodišče. Sodno pristojnost vojaških sodišč določa Zakonik o kazenskem postopku. Ta sodišča imajo isti položaj kot okrožna sodišča.

V Bolgariji je le eno **Pritožbeno vojaško sodišče**, pristojno za obravnavanje pritožb in ugovorov zoper odločbe, ki so jih izdala vojaška sodišča kjer koli v državi.

Pritožbena sodišča odločajo o pritožbah in ugovorih zoper sodbe, ki so jih na prvi stopnji izdala okrožna sodišča z območja njihove krajevne pristojnosti.

Specializirano kazensko sodišče, ki ima sedež v Sofiji, ima enak položaj kot okrožna sodišča. Njegova pristojnost je predpisana z zakonodajo. Izčrpn seznam kaznivih dejanj, za obravnavo katerih je pristojno Specializirano kazensko sodišče (to so v glavnem kazniva dejanja, ki jih storijo organizirane kriminalne združbe, oziroma so storjena zanje), ureja člen 411a Zakonika o kazenskem postopku.

Specializirano pritožbeno kazensko sodišče obravnava pritožbe in ugovore, vložene zoper odločbe, ki jih izda Specializirano kazensko sodišče.

Vrhovno kasacijsko sodišče je vrhovni sodni organ najvišje stopnje v kazenskih in civilnih zadevah. Pristojno je za celotno ozemlje Republike Bolgarije.

Vrhovno kasacijsko sodišče opravlja vrhovno sodno presojo glede tega, ali vsa sodišča uporabljajo zakonodajo pravilno in enotno. Njegov sedež je v Sofiji.

Vrhovno upravno sodišče opravlja vrhovno sodno presojo glede tega, ali vsa upravna sodišča uporabljajo zakonodajo pravilno in enotno.

Vrhovno upravno sodišče obravnava pritožbe in ugovore zoper akte Sveta ministrov, ministrskega predsednika, njegovega namestnika, ministrov, vodij drugih institucij, ki so neposredno podrejene Svetu ministrov, akte Vrhovnega sodnega sveta, akte Nacionalne banke Bolgarije, akte guvernerjev okrajev in druge akte, za katere je to predpisano; odloča o zakonitosti pravnih aktov sekundarne zakonodaje, ki se izpodbijajo; kot kasacijsko sodišče opravlja sodno presojo sodnih aktov, odloča v upravnih zadevah in obravnava vloge za vrnitev zadev, o katerih je bilo pravnomočno odločeno, v ponovno odločanje.

Arbitražno razsodišče pri Gospodarski zbornici Bolgarije

Arbitražno razsodišče odloča v civilnih sporih in sporih glede nejasnosti v pogodbah ali o prilagoditvi pogodbenih določb spremenjenim okoliščinam, ne glede na to, ali imata obe stranki ali le ena od njiju registrirani sedež ali stalno prebivališče v Republiki Bolgariji.

Ustavno sodišče Republike Bolgarije

Bolgarsko **Ustavno sodišče** deluje kot garant nepreklicnosti demokratičnih procesov v Bolgariji, katerih uresničitev je glavni namen Ustave. To sodišče ni del sodnega sistema; je neodvisen organ, katerega pristojnosti izhajajo neposredno iz Ustave in ki deluje na podlagi posebnega zakona. Odločitve sodišča o, med drugim, varstvu človekovih pravic in pravnih interesov državljanov, ločitvi oblasti, nedotakljivosti zasebne lastnine, svobodi gospodarske pobude, neodvisnosti medijev, prepovedi cenzure in ustavnosti Okvirne konvencije o varstvu narodnih manjšin, so deležne precejšnjega priznanja javnosti in mednarodne skupnosti.

Pravne podatkovne zbirke

Vsako sodišče v Bolgariji vzdržuje spletno mesto, na katerem so na voljo informacije o strukturi sodišča in njegovih dejavnostih ter o njegovih rešenih in tekočih zadevah.

Na spletnem mestu **Vrhovnega sodnega sveta** je na voljo podroben seznam sodišč v Bolgariji, skupaj z njihovimi naslovi in spletnimi mesti (le v bolgarskem jeziku).

Glavna spletna mesta sodišč so:

Okrajno sodišče v Sofiji (*Sofiyski Rayonen Sad*) (SRS)

Mestno sodišče v Sofiji (*Sofiyski Gradski Sad*) (SGS)

Okrožno sodišče v Sofiji (*Sofiyski Okrazhen Sad*) (SOS)

Specializirano kazensko sodišče (*Spetsializiran Nakazatelen Sad*) (SpNS)

Pritožbeno sodišče v Sofiji (*Sofiyski Apelativen Sad*) (SAS)

Pritožbeno vojaško sodišče (*Voенno Apelativen Sad*)

Specializirano pritožbeno kazensko sodišče (*Spetsializiran Nakazatelen Sad*) (SpNS)

Vrhovno upravno sodišče (*Varhoven Administrativen Sad*) (VAS)

Vrhovno kasacijsko sodišče (*Varhoven Kasatsionen Sad*) (VKS)

Ustavno sodišče (*Konstitutsionen Sad*) (KS)

Elektronske zakonodajne podatkovne zbirke

Plačljive

Apis

Ciela

Sodna enciklopedija (*Yuridicheska Entsiklopedia*)

Brezplačne

Lex

Elektronski Uradni list (*Elektronen Darzhaven Vestnik*)

Druga spletna mesta, kjer so na voljo pravne informacije

Nacionalna skupščina (*Narodno Sabranie*)

Svet ministrov (*Ministerski Savet*)

Ministrstvo za pravosodje (*Ministerstvo na Pravosadieto*)

Vrhovni sodni svet (*Vissh Sadeben Savet*)

Zadnja posodobitev: 25/08/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.